

2509y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2509Y Firmanın iqtisadiyyatı

1 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- ☐ satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- ☐ məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- ☒ bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
- ☐ müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- ☐ kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir

2 Dövriyyə ehtiyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

- ☒ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır
- ☐ ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələri-ndə istehsalın həcmi artırılması üçün yaradılır
- ☐ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
- ☐ iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır
- ☐ zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır

3 Dəstəli istehsalda ehtiyat məmulatın həcmi:

- ☐ məmulatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ məmulatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ☒ məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

4 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- ☐ düz xətlili forma
- ☐ fərdi forma
- ☐ texnoloci forma
- ☐ predmet forması
- ☒ analitik forma

5 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- ☐ dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi
- ☒ dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasili kimi
- ☐ dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.
- ☐ dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi
- ☐ dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi

6 Təhkimetmə əmsalı necə hesablanır?

- ☒ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloci əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
- ☐ iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
- ☐ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- ☐ birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- ☐ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi

7 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimetmə əmsalı bərabərdir:

- ☐ 11 – 20

- ☐ 10-15
- ☐ 16 -20
- ☐ 1 – 10
- ☒ 21 – 40

8 İstehsal prosesləri mürəkkəblilik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- ☒ sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- ☐ əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- ☐ əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
- ☐ dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
- ☐ mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri

9 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- ☐ nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologiyaları əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi
- ☐ texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- ☒ məhsulun fondtutumunun azaldılması
- ☐ növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi
- ☐ təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi

10 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- ☐ avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- ☐ ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- ☒ istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
- ☐ emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması

11 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- ☐ bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- ☐ emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- ☒ ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ☐ eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- ☐ bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi

12 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- ☒ yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- ☐ istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi
- ☐ ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ☐ avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

13 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- ☐ texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili
- ☐ əməyin təşkili
- ☒ istehsalın təşkili
- ☐ təchizatın təşkili
- ☐ alət təsərrüfatının təşkili

14 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- ☒ məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- ☐ məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- ☐ məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə
- ☐ universal, zaman və funksional aspektlərdə

- ☐ universal, qarşıq və funksional aspektlərdə

15 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

- ☒ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- ☐ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi
- ☐ avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalının hasili kimi
- ☐ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi
- ☐ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi

16 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin cəmi kimi
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasili kimi

17 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi
- ☒ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi

18 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- ☐ istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
- ☒ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi

19 Əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- ☒ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☐ məhsulun həcmnin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi
- ☐ əmək məhsudarlığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☐ fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

20 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- ☒ avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi
- ☐ avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- ☐ material emalının sürətinin artırılması
- ☐ xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi

- ☐ istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün-təzəm, boş-da-yan-ma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsinə tə-min edilməsi

21 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- ☐ avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
☐ avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
☒ xammal və materialların key-fiyyətənin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
☐ il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
☐ növbəlilik əmsalının artırılması

22 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- ☐ istehsal mey-dan-ça-larının sahəsi
☐ qurulmuş avadanlıqların sayı
☐ avadanlığın vaxt fondu
☒ avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi
☐ avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məh-sul-darlıq norması

23 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- ☒ avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
☐ gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
☐ avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
☐ avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasilə kimi
☐ avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi

24 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- ☒ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
☐ bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ ilkin dəyər əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti

25 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- ☐ fondlasılahlılığın artmasını göstərir
☒ əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
☐ əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
☐ əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
☐ əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

26 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- ☐ əsas fondların amortizasiyası artır
☐ əsas fondlar sürətlə könəlir
☐ fondverimi artır
☐ əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir
☒ müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır

27 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- ☒ xalis cari dəyər
☐ məhsulun əmək tutumu
☐ məhsulun kapital tutumu
☐ maya dəyəri
☐ kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti

28 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- ☐ dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- ☒ Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- ☐ dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi
- ☐ dövlət tərəfindən müavinətlərin artırılması
- ☐ işçilərin minimum əmək haqqının artırılması

29 İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- ☒ riskin səviyyəsi
- ☐ əmək haqqı xərcləri
- ☐ material xərcləri
- ☐ enerji xərcləri
- ☐ məhsulun maya dəyəri

30 İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- ☐ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi
- ☐ illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- ☒ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi

31 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- ☐ illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- ☐ illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- ☐ illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqini
- ☐ illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- ☒ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq

32 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- ☒ minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi
- ☐ mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- ☐ sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- ☐ investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi

33 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- ☐ cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ☐ ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsini əks etdirir
- ☐ layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- ☒ bu və ya digər texniki işləmə-nin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

34 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- ☒ cari dəyər-də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir
- ☐ bu və ya digər texniki işləmə-nin iqtisadi üstünlüklərini isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ☐ ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir

- ☐ yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin həcmının müəyyən edilməsini əks etdirir
- ☐ layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir

35 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

- ☐ investisiyanın maliyyə təhlili kapital və cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ☒ ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- ☐ yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğinə xüsusi çəkisinin öyrənilməsini əks etdirir
- ☐ layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- ☐ bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

36 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- ☐ layihə istehsal gücü
- ☐ hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığı
- ☐ tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
- ☐ əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

37 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- ☐ əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "ehtiyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar
- ☐ tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
- ☐ ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları
- ☒ əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi

38 Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

- ☐ ilkin təhlilin aparılması
- ☐ araşdırmalar
- ☐ layihənin qiymətləndirilməsi
- ☐ son təhlilin aparılması
- ☒ əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması

39 İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşağıda qeyd olunan mexanizimlərin hansından istifadə edilmir?

- ☐ investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi
- ☐ vergi sistemində potensial investorlar üçün güzəştli vergi dərəcələ-rindən və şərtlərindən istifadə olunması
- ☐ aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayırma-larını özündə cəmləşdirən çevik maliyyə-kredit və əsas vəsait-lərin amortizasiyası mexanizimlərindən istifadə olunması
- ☒ potensial investorlara maliyyə yardımının edilməsi
- ☐ investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi

40 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılır?

- ☐ investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə
- ☐ investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
- ☐ layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- ☒ digər müəssisələrin xarici ölkədə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları
- ☐ investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər

41 İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ rentabellik indeksi
- ☐ xalis cari dəyər
- ☐ daxili rentabellik norması
- ☐ xərclərin cari dəyəri
- ☒ investisiyanın ödənmə müddəti

42 Texnologilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- ☐ maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- ☒ maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluluğu göstəriciləri aid edilir
- ☐ maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- ☐ maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- ☐ maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməltutumluluğu göstəriciləri aid edilir

43 Məmulatın etibarlılığı:

- ☒ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

44 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ☐ nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- ☐ nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri
- ☐ materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri
- ☐ nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- ☒ məhsulun yenidən emalı xərcləri

45 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- ☐ avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ☒ məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- ☐ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ☐ keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ☐ zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

46 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- ☒ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ umumzavod xərcləri

47 İnnovasiya fəaliyyəti:

- ☐ kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☐ yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☒ yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- ☐ yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- ☐ müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

48 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- ☒ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, on-^{la}-nın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

49 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☒ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

50 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- ☒ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır

51 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- ☒ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- ☐ heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- ☐ istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- ☐ əsas fondların dəyərini artırması imkanı

52 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- ☐ texnikanın istismarı
- ☒ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- ☐ məhsulun bilavasitə istehsalı
- ☐ texnoloji hazırlıq
- ☐ məhsulların reallaşdırılması

53 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- ☐ bu, səmərə deyil
- ☒ sosial səmərə
- ☐ elmi-texniki səmərə
- ☐ iqtisadi səmərə
- ☐ ekoloji səmərə

54 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- ☐ ödənmə müddəti
- ☐ daxili rentabellik norması
- ☐ xalis cari dəyər
- ☒ növbəlilik əmsalı
- ☐ rentabellik indeksi

55 İnnovasiya layihəsi nədir?

- ☐ qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- ☒ konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ☐ ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- ☐ yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ☐ konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

56 İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☒ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır
- ☐ əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

57 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

- ☐ texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- ☐ texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi
- ☐ elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
- ☒ elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
- ☐ elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi

58 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

- ☒ müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması
- ☐ yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmnin azaldılması
- ☐ istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
- ☐ texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
- ☐ elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi

59 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- ☐ məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş re-surslar arasındakı əlaqəni
- ☒ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş re-surslar arasındakı əlaqəni
- ☐ məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni
- ☐ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni
- ☐ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni

60 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ☒ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☐ ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasili kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi

61 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- ☐ Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- ☒ dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir

- ☐ müəssisə fəaliyyət göstərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

62 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☐ pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☒ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

63 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☒ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

64 Müəssisənin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- ☐ ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- ☐ vergiləmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- ☐ ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
- ☒ müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi
- ☐ dövrü vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili

65 Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- ☒ müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- ☐ müəssisənin əmlakının tərkibini
- ☐ müəssisənin pul vəsaitlərini
- ☐ müəssisənin işçilərinin və əvədlilərinin sayını
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını

66 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ yığılmış mənfəət
- ☐ əlavə kapital
- ☒ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- ☐ ehtiyat kapitalı

67 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ borc vəsaitləri
- ☐ bank kreditləri
- ☐ kreditor borcları
- ☒ ehtiyat kapitalı
- ☐ istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

68 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

- ☐ müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☒ müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

69 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- ☐ amortizasiya ayırmaları
- ☐ mənfəət
- ☐ nizamnamə kapitalı
- ☐ səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər
- ☒ kreditör borcları

70 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin işçilərinin sayını
- ☐ müəssisənin öhdəliklərini
- ☒ müəssisənin əmlakının tərkibini
- ☐ müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını

71 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- ☐ nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borclar, qısamüddətli borclar
- ☒ mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- ☐ əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- ☐ ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar
- ☐ məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları

72 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- ☒ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ kreditör borcları
- ☐ bank kreditləri

73 Oligopolik sahə:

- ☒ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimiyyət etdiyi sahədir
- ☐ təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- ☐ müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- ☐ standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ☐ eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

74 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- ☒ qarışıq qiymətlər
- ☐ tikinti məhsuluna qiymət
- ☐ topdansa satış qiyməti
- ☐ nəqliyyat tarifləri
- ☐ pərakəndə satış qiymətləri

75 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- ☒ hazır məsul anbarının həcmi
- ☐ məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- ☐ inflyasiyanın səviyyəsi
- ☐ analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

☐ məhsulun maya dəyəri

76 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- ☐ hazır məsul anbarının həcmi
☐ təhcizçilərin etibarlılığını
☒ məhsulun maya dəyərini
☐ işçilərin rəyini
☐ əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

77 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- ☐ Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
☐ Mənfəətin maksimumlaşdırılması
☒ İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
☐ Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
☐ Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi

78 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 15 %
☐ 16,1 %
☒ 26,3%
☐ 30%
☐ 14,1 %

79 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 31,88 %
☐ 73,8 %
☐ 6,1 %
☒ 37,68 %
☐ 40 %

80 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 6,37 %
☐ 2,9 %
☐ 10,2%
☐ 22 %
☒ 19,02 %

81 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☒ 30,65 %
☐ 35 %
☐ 9,7 %
☐ 16,35 %
☐ 20,8 %

82 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 12,2 %
- ☒ 35 %
- ☐ 9,7 %
- ☐ 16,3 %
- ☐ 18,2 %

83 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ☐ ümumzavod xərcləri
- ☐ dövretmə əmsalı
- ☐ amortizasiya norması
- ☒ avadanlıqların məhsuldarlığı
- ☐ məhsulun əməktutumu

84 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- ☐ əsas fondların rentabelliği
- ☒ növbəlilik əmsalı
- ☐ fondverimi
- ☐ istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- ☐ avadanlıqlardan istifadə əmsalı

85 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- ☒ əsas fondlara
- ☐ nizamnamə fonduna
- ☐ dövriyyə fondlarına
- ☐ ehtiyat fonduna
- ☐ amortizasiya fonduna

86 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin dəyər gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- ☒ amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəy-yən etmək
- ☐ istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşır-ıq-ları müəy-yən etmək
- ☐ istehsal gücünü müəy-yən-ləş-dir-mək
- ☐ avadanlıq balansı tərtib etmək
- ☐ əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müəy-yən etmək

87 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- ☐ amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi
- ☐ amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi
- ☒ amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi

88 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

89 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☐ müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- ☒ avadanlıqların yaş strukturu
- ☐ işçilərin sayı
- ☐ kadrların strukturu
- ☐ müəssisənin ölçüsü

90 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☒ investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu
- ☐ istehsalın ölçüsü
- ☐ işçilərin sayı
- ☐ müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- ☐ müəssisənin ölçüsü

91 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- ☐ avadanlıq balansı tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- ☐ əsas fondların texniki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək
- ☐ kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək
- ☒ əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

92 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☒ kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- ☐ istehsal edilən məhsulun mürəkkəblik dərəcəsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

93 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

94 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☒ 25 faizədək
- ☐ 10 faizədək

95 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☒ 11 %
- ☐ 10,5 %
- ☐ 5,2 %
- ☐ 5,6 %
- ☐ 11,5 %

96 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 15 %
- ☐ 11,7 %
- ☐ 11,5 %
- ☐ 21,25 %
- ☒ 25 %

97 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- ☐ müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- ☐ müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır
- ☒ əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır
- ☐ istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır
- ☐ müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir

98 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- ☒ fondverimi və növbəlilik əmsalı
- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- ☐ iqtisadi və sosial
- ☐ fondverimi və köhnəlmə müddəti
- ☐ fondtutumu və təzələnmə əmsalı

99 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 25 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☒ 10 faizədək

100 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- ☐ mənəvi
- ☐ ictimai
- ☐ iqtisadi
- ☒ sosial
- ☐ fiziki

101 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- ☐ 10 faizədək
- ☐ 25 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☒ 7 faizədək
- ☐ 15 faizədək

102 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 37,5 %
- ☐ 23,07 %
- ☐ 15 %
- ☒ 60 %
- ☐ 100 %

103 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

104 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- ☒ 25 %
- ☐ 16,7 %
- ☐ 10 %
- ☐ 40 %
- ☐ 50 %

105 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

106 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- ☐ maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri
- ☐ işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- ☐ təqvim vaxt fondu
- ☒ istehsal texnologiyası
- ☐ işçilərin sayı

107 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- ☐ təqvim vaxt fondu
- ☐ plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
- ☒ cari vaxt fondu
- ☐ faktiki işlənmiş vaxt fondu
- ☐ rejim vaxt fondu

108 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- ☐ mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
- ☐ istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- ☐ mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır
- ☐ istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
- ☒ mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır

109 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☐ təqvim vaxt fondu
- ☐ müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- ☐ işçilərin sayı
- ☐ işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- ☒ istehsal əsas fondlarının təzlənməsi və sıradan çıxmasının nisbəti

110 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- ☐ əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- ☐ əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- ☐ mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ☐ əsas fondların dəyərindəki artım
- ☒ aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

111 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- ☐ işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ☐ ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ☐ qalıq və satış dəyərinə görə
- ☒ ilkin və bərpa dəyərinə görə
- ☐ köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

112 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- ☐ bina
- ☐ dəzgah
- ☒ məmulat
- ☐ qurğu
- ☐ nəqliyyat vasitəsi

113 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- ☐ aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ☐ əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- ☐ texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti
- ☒ ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- ☐ binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti

114 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ☐ qurğu və materiallar
- ☒ bina və nəqliyyat vasitələri
- ☐ nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- ☐ ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- ☐ binalar və yanacaq ehtiyatları

115 İstehsalın əsas fondları nədir?

- ☐ öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☒ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir

116 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- ☐ iqtisadi köhnəlmə
- ☐ texniki köhnəlmə
- ☐ sosial köhnəlmə
- ☐ fiziki köhnəlmə
- ☒ mənəvi köhnəlmə

117 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- ☐ istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
- ☒ istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avdanlıqların dəyəri
- ☐ yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri
- ☐ quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri
- ☐ təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri

118 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- ☐ köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
- ☐ ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
- ☐ inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
- ☐ növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
- ☒ artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

119 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

- ☐ ləğv olunma dəyərinə görə
- ☐ bərpa və qalıq dəyərinə görə
- ☒ ilkin dəyərinə görə
- ☐ ilkin və qalıq dəyərinə görə
- ☐ qalıq dəyərinə görə

120 Yanacaq sənayesinin (neftçıxarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

- ☐ 30 faiz
- ☐ 70 faiz
- ☐ 40 faiz
- ☒ 60 faiz
- ☐ 50 faiz

121 İstehsal gücü nədir?

- ☐ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- ☐ müəssisənin bazardakı payıdır
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi
- ☒ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir

122 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- ☐ Nəqliyyat vasitələri
- ☒ Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- ☐ Binalar
- ☐ Səxdə qurulmuş avadanlıq
- ☐ Zavoddaxili su kəmərləri

123 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- ☐ avadanlıqların yerləşdirilməsində
- ☐ avadanlıq yeni alınanda
- ☒ avadanlıq fiziki köhnələndə
- ☐ avadanlıqların yerini dəyişdikdə
- ☐ avadanlıq satıldıqda

124 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- ☐ istehsalın inkişafı fondundan
- ☐ ehtiyat fondundan

- ☐ amortizasiya fondundan
- ☒ təmir fondundan
- ☐ nizamnamə fondundan

125 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- ☐ fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- ☒ fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- ☐ mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
- ☐ texniki, mənəvi, sosial, siyasi
- ☐ texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi

126 əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- ☒ mükafatlı vaxtamuzd
- ☐ birbaşa vaxtamuzd
- ☐ dolaylı vaxtamuzd
- ☐ mütərəqqi vaxtamuzd
- ☐ akord sistemi

127 əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- ☐ mükafatlı işəmuzd
- ☐ birbaşa işəmuzd
- ☐ dolaylı işəmuzd
- ☐ mütərəqqi işəmuzd
- ☒ intensiv işəmuzd

128 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- ☐ iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- ☐ tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- ☐ işçilərin mükafatlandırılması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- ☒ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı
- ☐ əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər

129 əmək haqqı nədir?

- ☐ vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- ☒ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- ☐ müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- ☐ işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- ☐ işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

130 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- ☐ köməkçi fəhlələr
- ☐ mütəxəssislər
- ☒ mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- ☐ mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- ☐ əsas fəhlələr

131 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☒ 4

132 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına
- ☐ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☐ qulluqçular kateqoriyasına
- ☒ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

133 Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına
- ☐ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☒ qulluqçular kateqoriyasına

134 Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına
- ☐ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☒ qulluqçular kateqoriyasına
- ☐ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

135 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☒ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına
- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- ☐ qulluqçular kateqoriyasına

136 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- ☐ köməkçi fəhlələrin sayınının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə
- ☐ əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- ☒ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- ☐ mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- ☐ heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə

137 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- ☒ müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- ☐ məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- ☐ təmir işini həyata keçirənlər
- ☐ xammal və hazır məhsulu nəql edənlər
- ☐ əmək predmetini emal edənlər

138 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☒ 4
- ☐ 5
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 6

139 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- ☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları

- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- ☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
- ☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

140 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mütərəqqi işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- ☒ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- ☐ fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- ☐ işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- ☐ əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- ☐ birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

141 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- ☐ iş yerinə xidmət vaxtı
- ☐ əsas vaxt
- ☐ hazırlıq-tamamlama vaxtı
- ☐ köməkçi vaxt
- ☒ mənzuniyyət vaxtı

142 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- ☒ faktiki iş vaxtına görə
- ☐ təqvim vaxtına görə
- ☐ materialtutumuna görə
- ☐ göstərilən xidmətin həcminə görə
- ☐ hazırlanmış məmulatın sayına görə

143 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- ☒ əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- ☐ əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması
- ☐ əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- ☐ kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- ☐ kadrların seçilməsi

144 Vaxt norması nədir?

- ☐ əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- ☒ məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- ☐ növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- ☐ verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir
- ☐ vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır

145 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- ☒ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- ☐ müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- ☐ intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- ☐ analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- ☐ fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

146 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- ☒ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi

- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- ☐ hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri
- ☐ məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi

147 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- ☐ kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
- ☐ əmək məhsuldarlığı artsın
- ☐ rentabellik yüksəlsin
- ☒ əmək haqqı yüksəldilsin
- ☐ istehsal xərcləri azaldılsın

148 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- ☐ zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
- ☐ əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi
- ☐ yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi
- ☐ sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı
- ☒ avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi

149 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- ☐ işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- ☒ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi

150 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan akkord işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- ☐ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- ☐ fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- ☐ işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- ☒ əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır
- ☐ birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

151 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mükafatlı işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- ☒ birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- ☐ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- ☐ işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- ☐ fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- ☐ əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır

152 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- ☐ mükafatlı işəmuзд
- ☐ birbaşa işəmuзд
- ☒ sadələşdirilmiş işəmuзд
- ☐ dolaylı işəmuзд
- ☐ mütərəqqi işəmuзд

153 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- ☐ dəyər göstəriciləri
- ☐ əmək göstəriciləri
- ☐ natural göstəricilər
- ☒ texnolojilik göstəriciləri
- ☐ şərti-natural göstəricilər

154 Vaxt norması nədir?

- ☐ qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- ☐ müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- ☒ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
- ☐ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

155 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- ☒ istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- ☐ peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırmağı
- ☐ istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-mu-nu müəyyən etməyi
- ☐ əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi

156 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- ☐ rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☐ müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☒ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- ☐ müəyyən müddət ərzində bri-qa-da tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə iş-lərin plan ölçüsüdür
- ☐ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür

157 Növbədaxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- ☐ müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama
- ☒ materialın emal üçün gecikməsi
- ☐ xəstəlik üzəndən boşdayanma
- ☐ üzürsüz səbəbdən işdə olmama
- ☐ bütün günü boşdayanma

158 Kadr axıcılığının motiv-lərinə aid deyil:

- ☐ işin möv-süm-lü olması
- ☐ əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- ☐ ixtisasın artırılması im-kanlarının yoxluğu
- ☐ xidməti vəzifə üzrə inkişaf im-kanlarının yoxluğu
- ☒ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi

159 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməz formasiyadan istifadə olunur?

- ☐ rəhbərlər
- ☐ əsas fəhlələr
- ☒ köməkçi fəhlələr
- ☐ mütəxəssislər
- ☐ xidmətçilər

160 əməyin ödənilməsinin işəməz formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- ☐ texnoloji qaydaların pozulması

- ☒ görülmə işlərin dəqiq hesablanması mümkünlüyü
- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi

161 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☒ işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- ☐ istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsalda tətbiqi

162 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və məənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi
- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☒ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- ☐ yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması

163 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☒ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

164 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- ☐ əməyin stimullaşdırılması
- ☐ işçilərin işə qəbul olunması
- ☐ işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- ☐ kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- ☒ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

165 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- ☐ dövlətin sosial siyasəti
- ☐ fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- ☐ işin xarakteri
- ☒ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı
- ☐ əmək bazarının konyukturası

166 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- ☐ istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- ☐ bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar

- ☒ bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- ☐ bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar
- ☐ bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

167 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir
- ☒ məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsələrini özündə birləşdirir

168 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- ☒ məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birdəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- ☐ məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- ☐ məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi
- ☐ məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər
- ☐ məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi

169 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- ☐ makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə
- ☒ keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə
- ☐ maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- ☐ sosial və iqtisadi parametrlər üzrə
- ☐ fərdi və ümumi parametrlər üzrə

170 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☒ ekoloji göstəricilər
- ☐ erqonomik göstəricilər

171 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☐ məhsulun təyinatı göstəriciləri
- ☒ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

172 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- ☐ ekoloji göstəricilər
- ☐ texnolojilik göstəriciləri
- ☒ erqonomik göstəricilər
- ☐ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ patent-hüquq göstəriciləri

173 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ☒ məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ keyfiyyət nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- ☐ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- ☐ zəy məhsulla əlaqədar olan xərclər

174 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- ☐ istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- ☐ məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- ☒ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- ☐ təbiiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması

175 Marşrut texnologiyası:

- ☐ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- ☐ yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir
- ☒ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir
- ☐ müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir

176 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması
- ☐ avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- ☐ texniki layihənin hazırlanması
- ☒ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- ☐ texniki şərtlərin hazırlanması

177 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması
- ☐ texniki təklifin hazırlanması
- ☐ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
- ☒ marşrut texnologiyasının hazırlanması
- ☐ texniki layihənin hazırlanması

178 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- ☐ texniki təklifin hazırlanması
- ☐ layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması
- ☐ texniki layihənin hazırlanması
- ☒ marşrut texnologiyasının hazırlanması
- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması

179 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- ☒ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumluluğunu göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir

180 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- ☒ məhsulun satış planı
- ☐ layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı
- ☐ layihənin kompleks əsaslandırılması
- ☐ layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üzrə tədbirlər sistemi
- ☐ layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi

181 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- ☐ maddi-texniki və texnoloji hazırlıq
- ☒ konstruktör və texnoloji hazırlıq
- ☐ təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
- ☐ yalnız konstruktör hazırlığı
- ☐ xammalın istehsalı verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq

182 Patent nədir?

- ☐ müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
- ☐ məhsulun qiymət və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir
- ☐ məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- ☒ ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
- ☐ müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isəzə verildiyini təsdiq edən sənəddir

183 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- ☐ rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- ☒ öz mənfəətini artırmaqdır
- ☐ məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- ☐ satış bazarlarını genişləndirməkdir
- ☐ istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

184 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- ☐ müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- ☐ müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- ☒ müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti

185 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- ☐ istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- ☐ intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- ☐ innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- ☐ iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktör və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- ☒ yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

186 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- ☐ yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
- ☐ yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- ☒ yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi

187 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ təşkilati və proses innovasiyalar
- ☒ məhsul və proses innovasiyaları
- ☐ iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- ☐ idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- ☐ məhsul və əməliyyat innovasiyaları

188 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- ☐ İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- ☐ İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir
- ☐ İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- ☒ İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- ☐ İnnovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır

189 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- ☐ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- ☐ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- ☐ kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- ☐ kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- ☒ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

190 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- ☒ müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması
- ☐ yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- ☐ yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- ☐ yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- ☐ istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

191 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- ☐ tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- ☐ işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- ☐ tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- ☐ layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- ☒ fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış

192 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- ☐ sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- ☐ sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası
- ☐ elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- ☐ elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- ☒ yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası

193 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- ☐ sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- ☐ məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- ☒ yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

- ☐ məhsul və proses innovasiyalara
- ☐ məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

194 Proses innovasiyası nədir?

- ☒ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- ☐ məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- ☐ idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur

195 Məhsul innovasiyası nədir?

- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- ☐ idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☒ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- ☐ məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

196 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- ☒ elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik

197 Standartlaşdırma:

- ☐ məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☒ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

198 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- ☐ onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- ☐ dövrü və tədavi fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- ☒ alıcıların müəyyən qrupu üçün məqsətlə kəşb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsini təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- ☐ yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- ☐ reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur

199 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ☒ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması deməkdir
- ☐ işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- ☐ məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- ☐ təklifin azalması deməkdir
- ☐ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir

200 Məhsulun keyfiyyəti:

- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istehsalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

- ☒ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

201 Məhsulun keyfiyyəti:

- ☐ tədavül prosesində formalaşır
- ☒ istehsal prosesində formalaşır
- ☐ bazarda formalaşır
- ☐ satış zamanı formalaşır
- ☐ məhsula servis prosesində formalaşır

202 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- ☐ milli standartlar
- ☐ dövlətlərarası standartlar
- ☐ regional standartlar
- ☐ beynəlxalq standartlar
- ☒ mühasibat standartları

203 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- ☒ məhsulun maya dəyəri
- ☐ məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ texnolojilik göstəriciləri
- ☐ məhsulun estetik göstəriciləri

204 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsi-nə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- ☐ analitik, ekperimental, statistik standartlara
- ☐ müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- ☒ beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- ☐ məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- ☐ material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

205 Sertifikasiya:

- ☐ məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☒ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksi-ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- ☐ məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

206 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- ☐ müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına
- ☐ əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- ☒ müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- ☐ məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- ☐ müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

207 Tədavül fondlarına daxildir:

- ☐ istehsal ehtiyatları.
- ☐ maşın və avadanlıqlar;

- ☐ bitməmiş istehsal;
- ☐ hazır məhsul
- ☐ gələcək dövrün xərcləri;

208 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- ☐ gələcək dövrün xərcləri
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☐ bitməmiş ehtiyatlar
- ☐ hazır məhsul
- ☒ pul vəsaitləri

209 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- ☐ texnoloji tullantılar
- ☒ təchizat itkiləri
- ☐ texniki-təşkilati itkilər
- ☐ texnoloji itkilər
- ☐ xalis məsrəf

210 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- ☐ cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- ☒ cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
- ☐ uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- ☐ cari, istehsal, satış, sığorta
- ☐ istehsal, satış, xidmət, cari

211 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- ☐ pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- ☐ istehsal ehtiyatları və qurğuları
- ☐ dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- ☐ gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- ☒ dövriyyə fondları və tədavül fondları

212 Dövriyyə fondlarının tərkib üsülləri hansılardır?

- ☐ yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- ☐ tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- ☐ gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- ☐ pul vəsaitləri, azqıymətli tez köhnələn əşyalar, debitor borcları
- ☒ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

213 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- ☒ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- ☐ öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

214 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərilməklə hesablanır?

- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☒ müfəssəl məsrəf norması

- ☐ qrup məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☐ fərdi məsrəf norması

215 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması
- ☐ qrup məsrəf norması
- ☒ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☐ fərdi məsrəf norması

216 Maddi resursların təfəssilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- ☐ perspektiv və müfəssəl normalar
- ☒ iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar
- ☐ müfəssəl və qrup normaları
- ☐ qrup və iriləşdirilmiş normalar
- ☐ iriləşdirilmiş və kütləvi normalar

217 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- ☒ 5
- ☐ 10
- ☐ 25
- ☐ 20
- ☐ 15

218 Hazır məhsul:

- ☐ istehsal ehtiyatlarına aiddir
- ☐ normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir
- ☐ əsas fondlara aiddir
- ☒ normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir
- ☐ normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir

219 Müəssisədə bitməmiş istehsal-a aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- ☐ istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- ☐ hazır məhsulun dəyəri
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- ☒ istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.

220 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- ☐ hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- ☐ hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- ☒ hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ☐ gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ☐ hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;

221 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- ☐ debitor borcları
- ☐ pul vəsaitləri
- ☐ anbardakı hazır məhsul

- ☒ az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- ☐ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

222 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- ☒ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
- ☐ tara və tara materialları
- ☐ alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar
- ☐ köməkçi materiallar

223 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

- ☐ 0,75
- ☐ 1,25
- ☐ 1,33
- ☐ 2,58
- ☒ 0,8

224 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ qrup məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☒ fərdi məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması

225 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
- ☐ topdansaş qiyamətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
- ☒ dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiyamətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

226 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- ☐ əsas fondların orta illik dəyəri
- ☐ işçilərin sayı
- ☒ istehsal tsiklinin uzunluğu
- ☐ işçilərin axını
- ☐ mənfəətin həcmi

227 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- ☒ istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun məyayə dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- ☐ istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun məyayə dəyərindən
- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan
- ☐ istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun məyayə dəyərindən və əməyin təşkilindən

228 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- ☐ xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- ☐ dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- ☐ xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- ☐ xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- ☒ təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər

229 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzun-luğu göstəricisinin tərsi kimi
- ☐ topdansaş qıymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğına nisbəti kimi
- ☐ istehsal edimiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğının topdansaş qıymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcminə nisbəti kimi

230 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ topdansaş qıymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə fondlarının həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğının dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☒ topdansaş qıymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğına nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa-lı-ğının topdansaş qıymətində realizə olunmuş məh-su-lun həcminə nisbəti kimi

231 Hansı məsrəf norması eyni tipdən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☒ qrup məsrəf norması
- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması
- ☐ fərdi məsrəf norması

232 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərinin kalkulyasiyasında istifadə olunur?

- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması
- ☒ illik məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☐ fərdi məsrəf norması

233 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

- ☒ maşın və avadanlıqların dəyəri ilə
- ☐ istehsal tipi ilə
- ☐ istehsal tsiklünün müxtəlif orta davamiyyəti ilə
- ☐ istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə
- ☐ avadanlıqların növbəlilik əmsalı ilə

234 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- ☐ məhsulun maya dəyərindən
- ☐ istehsal tsiklinin uzunluğundan
- ☒ reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmindən
- ☐ istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən

235 İki məhsul-göndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işi-ni təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- ☐ müəssisədaxili ehtiyat
- ☐ sığorta ehtiyatı
- ☒ cari ehtiyat
- ☐ hazırlıq ehtiyatı
- ☐ mövsümü ehtiyat

236 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- ☐ 0,6.
- ☐ 0,4;
- ☒ 0,2;
- ☐ 0,3;
- ☐ 0,1;

237 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☐ analitik mə-todla, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
- ☐ gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;
- ☐ bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.
- ☒ xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
- ☐ cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;

238 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
- ☐ istehsal pro-sesində xərclərin artma xarakteri.
- ☒ debitor borclərinin həcmi və tərkibi;
- ☐ istehsal tsiklinin uzunluğu;
- ☐ məhsulun maya dəyəri;

239 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- ☐ 2,4;
- ☐ 6;
- ☐ 4;
- ☒ 4,8;
- ☐ 12.

240 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ müfəssəl və fərdi normalar
- ☐ perspektiv və müfəssəl normalar
- ☐ kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
- ☐ fərdi və kütləvi normalar
- ☒ fərdi və qrup norma-ları

241 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- ☐ sövdələşmə
- ☐ möhtəkirlik
- ☐ əmək haqqının ödənilməsi

- ☐ xəbərdarlıq
☒ cərimələr

242 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- ☐ 5,6 %
☒ 6,6 %
☐ 4,6 %
☐ 3,6 %
☐ 2,6 %

243 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin cəmi kimi
☐ məmulatların istehsal maya dəyərinin bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinə nisbəti kimi
☒ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinin məmulatların istehsal maya dəyərinə nisbəti kimi
☐ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin hasili kimi
☐ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin fərqi kimi

244 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☒ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi

245 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☒ istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
☐ istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi
☐ istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
☐ istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi
☐ hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi

246 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- ☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi
☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
☒ məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi

247 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

- ☐ reklam xərcləri.
☐ əmək haqqı xərcləri;

- ☐ icarə haqqı xərcləri;
- ☐ sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- ☐ material xərcləri;

248 Zərərsizlik həddi nədir?

- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- ☒ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;

249 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- ☐ əsas fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ əsas və köməkçi materiallar
- ☐ köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər
- ☒ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı

250 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- ☐ texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- ☐ texnoloji məqsədlər üçün yanacağa çəkilən xərclər
- ☒ ümumi sex xərcləri
- ☐ xammal və əsas materiallara xərclər
- ☐ əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı

251 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- ☐ amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- ☐ əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- ☒ konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- ☐ əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə
- ☐ ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə

252 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- ☒ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- ☐ əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ texnoloji ehtiyaj-lar üçün yanacaq xərcləri
- ☐ satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
- ☐ əsas xammal və materiala xərclər

253 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- ☐ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- ☐ müəssisə direktorunun əmək haqqı
- ☐ təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- ☒ əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- ☐ müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı

254 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- ☐ material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- ☐ xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- ☐ material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər

- ☒ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tulların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ☐ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri

255 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- ☐ faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- ☐ əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
- ☐ hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənəşdirilməsi
- ☐ maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması
- ☒ digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək

256 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- ☐ sadə və kompleks xərclər;
- ☒ müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- ☐ qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- ☐ müstəqim və sex xərcləri;
- ☐ sex və zavod xərcləri;

257 Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi.
- ☐ müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- ☒ məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;
- ☐ müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- ☐ ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;

258 əsaslı xərclərə nə aiddir?

- ☐ material xərcləri.
- ☒ əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;
- ☐ menecerlərin əmək haqqı xərcləri;
- ☐ əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- ☐ köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

259 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərində bərabərdir?

- ☐ sex maya dəyəri
- ☒ texnoloji maya dəyəri;
- ☐ kommersiya maya dəyəri;
- ☐ tam maya dəyəri
- ☐ istehsal maya dəyəri;

260 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərinin idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- ☒ məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ məhsulun maya dəyərinin təhlili
- ☐ məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyası
- ☐ maya dəyərinin aşağı salınması yollarının müəyyən olunması
- ☐ maya dəyərinin proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması

261 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlərin həlli üçün zəruri deyil:

- ☐ işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- ☒ müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- ☐ marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərclə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu
- ☐ məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək

- ☐ qiymətin əmələgəlməsi

262 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- ☒ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- ☐ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ☐ xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- ☐ qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- ☐ icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

263 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- ☐ bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
- ☐ istehsal xərcləri smetası
- ☒ əmtəəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- ☐ əmtəəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
- ☐ əmtəəlik məhsulun maya dəyəri

264 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- ☐ işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- ☐ məhsulun əməktutumunu göstərir
- ☐ müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir
- ☒ məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir

265 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- ☐ avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- ☐ planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
- ☐ işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ☒ optimal istehsal planının qəbulu

266 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☒ işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ☐ ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi
- ☐ planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- ☐ zərərsizlik həddinin tapılması
- ☐ planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcmnin müəyyən olunması

267 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ☒ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- ☐ xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
- ☐ ümum sex xərcləri

268 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- ☐ müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
- ☒ müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- ☐ müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
- ☐ müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması

- ☐ müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması

269 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- ☒ istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- ☐ kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- ☐ sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir
- ☐ istehsaldankənar xərcləri əhatə edir
- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir

270 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- ☐ sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- ☐ ümum sex xərcləri
- ☐ ümumzavod xərcləri
- ☐ müəssisənin idarə edilməsi xərcləri
- ☒ istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı

271 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- ☐ sex maya dəyərinə
- ☐ texnoloji maya dəyərinə
- ☐ istehsaldankənar xərclərə
- ☐ ümum sex xərclərinə
- ☒ ümumzavod xərclərinə

272 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ☒ məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları
- ☐ ümum sex xərcləri
- ☐ əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər

273 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- ☒ məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- ☐ məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- ☐ müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- ☐ müəssisədə anbarların hazır məhsulutma qabiliyyətidir

274 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir
- ☐ məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- ☒ məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- ☐ əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir

275 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- ☐ sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün
- ☐ mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün
- ☐ müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
- ☐ müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün
- ☒ müəssisədə istehsal həcmi zərərlik həddini müəyyən etmək üçün

276 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mayaya dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

- ☐ statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda
- ☐ analitik, statistik və qarışıq formalarda
- ☐ dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda
- ☒ proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda
- ☐ inzibati, iqtisadi, statistik formalarda

277 Müəssisədə istehsal həcmının zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- ☒ müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqlə bölməklə
- ☐ müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə
- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə

278 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- ☐ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
- ☒ müəssisədə məhsulun həcmının artırılması
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

279 Maya dəyərinin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir

- ☐ inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ☐ ümumi zavod xərcləri
- ☐ ümum sex xərcləri
- ☒ texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ☐ sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

280 əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərindən hansının təsiri altında olmur?

- ☐ məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi
- ☒ müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi
- ☐ material resurslarına qiymətin dəyişməsi
- ☐ buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- ☐ məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət

281 Məhsulun maya dəyəri:

- ☐ rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərinə əks etdirir
- ☒ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir

282 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

- ☒ istehsal tsiklinin tərkibinin müəyyən edilməsi

- ☐ natural ifadədə buraxılışın həcmnin hesablanması
- ☐ şərti vahidlərdə buraxılışın həcmnin müəyyən edilməsi
- ☐ ümumi məhsulun istehsalına çəkilməmiş xərclərin hesablanması
- ☐ şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi

283 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ☒ səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- ☐ səmərə
- ☐ milli gəlir
- ☐ ümumi milli məhsul
- ☐ istehsala sərf olunan məsrəflər

284 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- ☒ nisbi göstəricidir
- ☐ xərc göstəricisidir
- ☐ ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- ☐ həcm göstəricisidir
- ☐ mütləq göstəricidir

285 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- ☐ müqayisəli göstəricidir
- ☒ mütləq göstəricidir
- ☐ nisbi göstəricidir
- ☐ xərc göstəricisidir
- ☐ faiz göstəricisidir

286 İqtisadi səmərə nədir?

- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- ☒ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

287 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın.

- ☐ 975 min manat
- ☐ 525 min manat
- ☐ 25 %
- ☒ 30 %
- ☐ 35 %

288 Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi:

- ☐ xərclərdən çox olmalıdır
- ☐ mənfəətə bərabər olmalıdır
- ☐ sıfır (0) bərabər olmalıdır
- ☐ mənfə kəmiyyət olmalıdır
- ☒ müsbət kəmiyyət olmalıdır

289 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ kapital
- ☐ torpaq
- ☐ xammal
- ☐ sahibkarlıq qabiliyyəti
- ☒ əmək (iş qüvvəsi)

290 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövriyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
- ☐ illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi
- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi

291 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- ☐ müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- ☐ layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- ☐ layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablamq üçün tətbiq edilir
- ☒ layihə variantlarından ən sərfəlisinin seçilməsi məqsədilə hesablanılır və tətbiq edilir
- ☐ layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

292 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- ☒ variantlar üzrə cari xərclərin fərqi əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir
- ☐ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu həcmi səmərəyə nisbətidir
- ☐ istehsal daxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- ☐ səmərəliliyin orta göstəricisidir

293 Mütləq səmərəlilik nədir?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- ☐ əldə olunan səmərənin kəmiyyətcə miqdadıdır
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- ☒ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- ☐ əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir

294 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- ☐ əmtəəlik məhsul
- ☐ istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi
- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ ümumi gəlir
- ☒ mənfəət

295 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- ☐ milli sərvət
- ☒ il ərzində yaradılmış milli gəlir
- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- ☐ il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

296 Səmərəlilik meyarı nədir?

- ☒ İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- ☐ İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

297 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☒ İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- ☐ İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- ☐ Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olma-dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- ☐ Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- ☐ Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir

298 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- ☒ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun istehsalına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

299 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- ☒ satışın rentabelliği göstəricisi
- ☐ əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- ☐ fondverimi göstəricisi

300 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ istehsal dövriyyə fondlarının
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondlarının
- ☐ müəssisənin pul fondlarının
- ☐ müəssisənin tədavül fondlarının
- ☒ istehsal əsas fondlarının

301 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- ☐ məhsulun satış həcmnin azalması
- ☐ anbarında material ehtiyatlarının artması
- ☐ hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- ☐ avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- ☒ məhsulun əmək-tutumunun azaldılması

302 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- ☒ işçilərin sayının artması
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması

- ☐ məhsul və xidməti istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
- ☐ material məsrəflərinə qənaət edilməsi

303 Əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- ☒ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ investisiya qoyuluşunun rentabelliği
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi

304 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☒ xammal və material resurslarının
- ☐ informasiya resurslarının
- ☐ əsas və tədavi fondlarının
- ☐ əmək resurslarının
- ☐ maliyyə resurslarının

305 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- ☒ əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövrü vəsaitlərinin dövretmə əmsali
- ☐ ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- ☐ əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ☐ ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul

306 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın təmərküzləşməsi, kombinləşməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- ☐ işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- ☒ işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlik əmsalının azaldılması
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- ☐ istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

307 İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- ☐ integral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- ☐ ödənmə müddəti göstəricisi
- ☐ rentabellik indeksi göstəricisi
- ☒ dövrü vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- ☐ rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi

308 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

- ☒ müəssisənin mənfəəti
- ☐ müəssisənin ümumi mədaxili
- ☐ müəssisənin ümumi məhsulu
- ☐ müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu
- ☐ müəssisənin əmtəlik məhsulu

309 Müəssisədə satışın (dövrüyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ əmtəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

- ☐ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövrüyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- ☒ mənfəətin satışın həcmində nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

310 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- ☒ məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- ☐ müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür
- ☐ müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır
- ☐ investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır
- ☐ müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır

311 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- ☐ istehsal prosesindəki fasilələr
- ☐ istehsal sahələrinin artıqlığı
- ☒ istehsalın ixtisaslaşması
- ☐ iş yerlərində izafi ehtiyatların olması
- ☐ istehsal prosesinin başlanması

312 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövrüyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- ☒ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövrüyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin dövrüyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- ☐ reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövrüyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi

313 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- ☐ dilerlər
- ☒ konsaltinq təşkilatı
- ☐ kommivoyajerlər
- ☐ distributerlər
- ☐ agentlər

314 Müəssisənin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- ☐ bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsi-nə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- ☐ potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində
- ☐ məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- ☐ bazanın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- ☒ plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması

315 Marketing nədir?

- ☐ idarəetmənin metodlarından biridir
- ☐ müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- ☐ müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- ☒ bazanın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir
- ☐ bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

316 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- ☐ texniki əlamətlər
- ☐ texnoloji əlamətlər
- ☒ psixoxrafik əlamətlər
- ☐ iqtisadi əlamətlər

- ☐ təşkilati əlamətlər

317 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

- ☐ bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyac-ın həcmi, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- ☐ müəssisələrin istehsal həcmi (təklifi) bazanın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilən imkanlarının araşdırılması
- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- ☐ müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazasının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi
- ☐ müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi

318 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketing fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- ☐ xarici mühitin təhlili
- ☒ daxili mühitin təhlili
- ☐ istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- ☐ bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- ☐ qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

319 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına daxil deyil?

- ☐ məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- ☐ satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- ☐ yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi
- ☒ məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- ☐ istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi

320 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- ☐ psixografik əlamətlər
- ☐ məhsula ehtiyac əlamətlər
- ☐ demoqrafik əlamətlər
- ☐ coğrafi əlamətlər
- ☒ təşkilati əlamətlər

321 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- ☐ oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod)
- ☐ məmulat üzrə hesablama metodu
- ☒ materialtutumluğa görə hesablama metodu
- ☐ nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- ☐ hissə (detal) üzrə hesablama metodu

322 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- ☐ zona-dairəvi
- ☒ tranzit
- ☐ rəqqas
- ☐ şüa
- ☐ dairəvi

323 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- ☐ 7
- ☐ 3
- ☐ 5

- ☐ 4
- ☒ 8

324 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- ☒ müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
- ☐ material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
- ☐ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi
- ☐ material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumi-ləş-diriji hesablamaların aparılması və yekun sifariş-lərin tərtibi
- ☐ səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması

325 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☒ müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi
- ☐ material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birləşəndirərək, tam və vaxtında təmin etmək
- ☐ maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- ☐ maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək
- ☐ məhsul-göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələndirini qurmaq

326 Maddi-texniki təminat nədir?

- ☐ müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
- ☐ müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
- ☐ müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir
- ☐ müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir
- ☒ müəssisədə istehsalın material resurs-lar və texniki vasitə-lər-lə təmin edilməsi prosesidir

327 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- ☐ anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-lay-ır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- ☒ eyni zonada yerləşən bir neçə is-təh-ləkçi sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- ☐ nəqliyyatın hər bir sexə doğru sə-fəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur
- ☐ anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-lay-ır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- ☐ müxtəlif zonalarda yerləşən is-təh-ləkçi sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

328 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- ☒ məhsulun satış strategiyasının müəyyən olun-ması
- ☐ sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramı-na) və məs-rəf normalarına görə material resurslarına tə-ləbatın müəyyən edilməsi
- ☐ təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristi-kası-nın hərtərəfli müəyyən olun-ması
- ☐ potensial məhsul göndərənlərin siyahı-sının işlənilib hazırlanması
- ☐ seçilmiş məhsul-göndərən-lə (və ya vasitəçi ilə) da-nı-şığıqların aparılması və kontraktın bağlanması

329 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranır?

- ☒ əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- ☐ avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- ☐ müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- ☐ avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləndirilməsi) zəruriliyi yarandıqda

330 Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prinsiplərin hansından istifadə olunur?

- ☐ təşkilati prinsip
- ☐ təklif prinsipi
- ☒ coğrafi prinsip
- ☐ sosial prinsip
- ☐ stimullaşdırıcı prinsip

331 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- ☐ marketing məqsədlərinin müəyyən olunması
- ☐ bazar segmentinin müəyyən edilməsi
- ☒ dövrü vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi
- ☐ satış bazarının müəyyən edilməsi
- ☐ daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi

332 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

- ☐ əmtəənin hərəkəti texnologiyası
- ☐ ticarət kommunikasiyalarının, hüquqi və iddia işlərinin təşkili
- ☐ tələbin stimullaşdırılmasının və reklam fəaliyyətinin təşkili
- ☒ iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- ☐ informasiya-dispetçer xidmətinin hesablaşdırılmasının hazırlanmasının təşkili

333 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

- ☐ satışın idarəedilməsi üzrə xərclər məbləğinin tərtibi
- ☐ konyunktura və tələb üzrə proqnozların hazırlanması
- ☒ mənfəətin bölgüsü
- ☐ məqsədlərin müəyyən olunması
- ☐ məhsulların reallaşdırılması proqnozlarının işlənməsi

334 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

- ☐ müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın planlaşdırılması
- ☐ müəssisədə innovasiya prosesinin planlaşdırılması
- ☒ əlavə xidmətlərin, xarici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliyyətinin planlaşdırılması
- ☐ maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- ☐ əmək haqqının müəyyənləşdirilməsi

335 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- ☒ iş qüvvəsinin axını
- ☐ fiziki axın
- ☐ maliyyə axını
- ☐ informasiya axını
- ☐ mülkiyyət hüququnun axını

336 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- ☐ resurs axını
- ☐ tələb axını
- ☐ iş qüvvəsinin axını
- ☒ sifarişlər axını
- ☐ iqtisadi axın

337 Aşağıdakılardan hansı marketingin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- ☐ marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ☒ materiallara tələbatın hesablanması
- ☐ məqsədli bazarın seçilməsi

- ☐ bazar imkanlarının təhlili
- ☐ marketing kompleksinin işlənilib hazırlanması

338 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına aiddir?

- ☐ əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- ☐ xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ işçilərin sayının planlaşdırılması
- ☐ avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- ☒ əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi

339 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketing şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- ☐ funksional prinsip üzrə təşkil
- ☐ bazar prinsipi üzrə təşkil
- ☐ əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
- ☒ ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- ☐ əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil

340 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasıda hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- ☒ qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- ☐ işçilərin sayı və vaxt fondundan
- ☐ fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- ☐ əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından

341 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ☐ 5 faizi
- ☐ 55 faizi
- ☒ 45-50 faizi
- ☐ 30 faizi
- ☐ 75-80 faizi

342 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- ☐ 80-85 faizi
- ☒ 60-65 faizi
- ☐ 40-45 faizi
- ☐ 25-30 faizi
- ☐ 70-75 faizi

343 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ☐ 75 faizi
- ☐ 65 faizi
- ☒ 20 faizi
- ☐ 80 faizi
- ☐ 35 faizi

344 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- ☐ 15 faizi
- ☐ 45 faizi

- ☐ 23 faizi
☐ 7 faizi
☒ 25 faizi

345 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

346 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ☒ 70-80 faizi
☐ 25-30 faizi
☐ 15-20 faizi
☐ 5 - 10 faizi
☐ 40-55 faizi

347 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- ☐ Anbar forma
☐ Ənənəvi forma
☐ Kontrakt sistemi
☐ «Dəqiq vaxtında» sistemi
☒ Tranzit forma

348 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- ☐ rəqqas
☐ şüa
☐ dairəvi
☐ zona
☒ zona-dairəvi

349 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
☐ birbaşa, dolayı və qarışıq satış sistemləri
☐ əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri
☒ intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
☐ daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri

350 Firma nöqtəyi-nəzərindən satışla əlaqədar funksiyaların vasitəçilərə verilməsi məqsədəuyğun amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☒ son istehlakçılarla mü-tə-madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
☐ miqyasa görə qənaət
☐ xidmətin yaxşılaşdırılması
☐ əlaqələrin sayının azalması
☐ funksional uyğunsuzluğun azalması

351 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ analitik və sintetik satış sistemləri
☒ birbaşa və dolayı satış sistemləri
☐ əsas və köməkçi satış sistemləri
☐ intensiv və selektiv satış sistemləri
☐ daxili və xarici satış sistemləri

352 İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən istifadə edərək satışı həyata keçirə bilməz?

- ☐ pərakəndə satış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- ☒ xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları
- ☐ əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağlanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üzrə funksiyaları icra edən satış kontorları
- ☐ yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uyğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı müəssisələrə malik regional satış filialları
- ☐ funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nümayişini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hüquqa malik olmayan xüsusi agentliklər

353 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☒ son istehlakçılarla müqəmmadi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- ☐ əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əlaqədar istehsaləndənkənar xərclərin azalması
- ☐ əmtəənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması
- ☐ əlaqələrin sayının azalması
- ☐ məhsulun son istehlakçıya bilavasitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması

354 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- ☐ müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- ☐ iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- ☒ məhsulun reallaşdırılmasının forma və metodlarının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- ☐ müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsinin təşkili
- ☐ müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili

355 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- ☒ məhsulların istehsalı
- ☐ istehlakçılarla əlaqələr
- ☐ məhsulun saxlanması
- ☐ məhsulun tamamlanması
- ☐ məhsulların nəqli

356 Tranzit norması nədir?

- ☐ istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin minimum miqdarıdır
- ☐ istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- ☐ istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır
- ☒ istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- ☐ istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

357 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- ☐ iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar
- ☐ gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
- ☐ müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- ☒ xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar

358 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici hətəllərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalə vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici hətəllərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

- ☐ qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- ☐ qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☒ nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

359 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☐ oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- ☒ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

360 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmə nisbəti kimi
- ☐ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☐ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- ☒ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ hissənin (detalın) sayının hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

361 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☒ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- ☐ məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- ☐ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☐ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

362 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- ☒ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur
- ☐ materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrü vəsaitlərinin orta qalığına vurulur
- ☐ materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- ☐ istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi hissə (detal) növünün vahidinin material kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal hazırlanmasına sərf edilən istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi
- ☐ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi

363 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- ☐ iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
- ☐ iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☒ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur

- ☐ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi
- ☐ orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur

364 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- ☐ növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
- ☐ avadanlıqdan istifadə əmsalı
- ☐ plan ili üçün görülməli işin həcmi
- ☐ iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
- ☒ avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi)

365 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- ☐ göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması
- ☐ müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
- ☐ təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü
- ☒ maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
- ☐ maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi

366 Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ üfqi kombinləşmə
- ☐ istehsal-texniki
- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ tullantılardan istifadəyə görə

367 Üfqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- ☐ bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
- ☒ bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır
- ☐ bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ☐ bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ☐ bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur

368 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- ☒ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsi
- ☐ istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- ☐ müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- ☐ oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- ☐ birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir

369 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- ☒ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- ☐ xammal kompleks emal olunanda
- ☐ müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- ☐ məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- ☐ xammal ardıcıl emal olunanda

370 Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- ☐ eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir

- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- ☒ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

371 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kom-bi-nələşmənin tipləri hansılardır?

- ☐ alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- ☐ xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- ☐ fərdi, seriyalı, kütləvi
- ☒ şaquli, üfiqi, qarışıq

372 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlişmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlişmə isə genişləndirir
- ☒ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlişmə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlişmə isə məhdudlaşdırır
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlişmə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlişmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır

373 Aşağıdakılardan hansı kombinəlişdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ☒ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vahdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- ☐ istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- ☐ istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- ☐ müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- ☐ istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

374 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinəlişmə üçün səciyyəvi deyildir?

- ☐ vahid nəqliyyat bazası
- ☐ müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- ☐ kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vahdəti
- ☒ vahid satış şəbəkəsinin olması
- ☐ vahid enerji sistemi

375 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlişməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- ☐ anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- ☒ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- ☐ müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- ☐ işçilərin sayının azalması
- ☐ müxtəlif istehsalların birliyi

376 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlişmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- ☐ istehsallardan birinin məh-su-lu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolun-da çıxış edir
- ☐ texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- ☐ texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- ☐ is-teh-sallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- ☒ istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır

377 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlişdirməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

- ☐ Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- ☐ Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- ☐ Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- ☒ Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- ☐ Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur

378 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

- ☐ alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
- ☐ şaquli, üfiqi və qarışıq
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi

379 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- ☐ metallurgiya
- ☐ neft emalı sənayesi
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☐ neft-kimya sənayesi
- ☒ maşınqayırma

380 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- ☐ ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☒ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

381 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- ☒ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə – ayrılmasıdır
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ☐ ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır
- ☐ istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

382 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ☐ iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☐ özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ☒ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

383 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-lan-an məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ☐ özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

- ☒ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ☐ istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

384 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ☒ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanaan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- ☐ eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

385 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- ☒ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ texnoloji, əşya, mexaniki
- ☐ əşya, texniki, fiziki
- ☐ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

386 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- ☐ bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- ☐ bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ☒ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- ☐ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- ☐ ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

387 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- ☐ müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- ☒ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- ☐ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- ☐ istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- ☐ müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində

388 İxtisaslaşdırma nədir?

- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- ☒ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

389 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- ☐ fiziki, mexaniki, texnoloji
- ☐ fərdi, texniki, texnoloji
- ☐ mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- ☐ fərdi, seriyalı, kütləvi
- ☒ ümumi, xüsusi, fərdi

390 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- ☐ müəssisə miqyasında istifadə olunan inşaat əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- ☐ ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ☒ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə ayrılmasıdır

391 Müəssisənin ölçüsü nədir?

- ☐ İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- ☒ istehsal prosesinin təşkili formasının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- ☐ İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- ☐ Bu, istehsalın ölçüsüdür
- ☐ istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur

392 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- ☐ inteqral göstəricilər
- ☐ ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- ☐ nisbi göstəricilər
- ☐ dəyər göstəriciləri
- ☒ natural göstəricilər

393 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- ☐ milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu
- ☐ ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- ☒ məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

394 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☐ aqreqat, mexaniki, texniki
- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi
- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

395 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- ☐ məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☒ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- ☐ məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

396 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ☒ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

397 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ☐ əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- ☐ müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- ☐ müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- ☒ müəssisələrin iriləşməsi
- ☐ texnologiya cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

398 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- ☒ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

399 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- ☒ texnologiya mərhələ üzrə
- ☐ avadanlıq formasında
- ☐ hissə formasında
- ☐ istehsal-texniki formada
- ☐ əşya formasında

400 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- ☐ bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- ☒ bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- ☐ bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- ☐ bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir

401 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- ☒ İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- ☐ İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkündür
- ☐ İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- ☐ İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur
- ☐ İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur

402 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- ☐ istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- ☐ yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaq-qabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinələşdirilmiş yem istehsalı
- ☐ bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı
- ☐ ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- ☒ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi

403 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir:

- ☒ texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnologiya istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- ☐ ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- ☐ makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.

- ☐ elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkil formaları, istehsalın ahəngdar təşkil, istehsalın təşkil tipi, istehsal üsulu və s.
- ☐ xammal və nəqliyyat amilləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənim-sənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.

404 Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- ☒ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ☐ köməkçi və xidmətdəici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə köməkçi və xidmətdəici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

405 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- ☒ sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

406 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- ☐ istehsalın universallaşması
- ☐ istehsalın təmərküzləşməsi
- ☐ istehsalın kooperativləşməsi
- ☒ istehsalın ixtisaslaşması
- ☐ istehsalın kombinləşməsi

407 Şaquli kombinləşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- ☐ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- ☒ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ☐ xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- ☐ ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
- ☐ müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

408 Kombinləşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- ☒ texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- ☐ sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- ☐ kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
- ☐ əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- ☐ əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi

409 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- ☒ neft-kimya sənayesi
- ☐ ağac emalı sənayesi
- ☐ hasilat sənayesi
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☐ ağır metallurgiya

410 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- ☐ istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- ☐ kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- ☐ istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması
- ☐ xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
- ☒ müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

411 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- ☒ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- ☐ idarəetmənin çevikliyi artır
- ☐ məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir
- ☐ məhsulların satış sürəti artır

412 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- ☐ kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- ☐ kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- ☐ kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☐ kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- ☒ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

413 Neftayırma müəssisələri üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ şaquli kombinələşdirmə
- ☐ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☒ xammalın kompleks emalı
- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan

414 Mineral (üz-vi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ☐ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☒ xammalın kompleks emalı
- ☐ texniki kombinələşdirmə

415 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ istehsal-texniki kombinələşdirmə
- ☒ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ xammalın kompleks emalı
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ üfiqi kombinələşdirmə

416 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- ☐ avadanlıq formasında
- ☐ istehsal-texniki formada
- ☐ hissə formasında
- ☒ əşya formasında
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə

417 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- ☐ belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsər-rüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır

- ☒ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- ☐ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- ☐ belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

418 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- ☐ belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ☒ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- ☐ belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

419 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ☐ aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- ☒ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- ☐ fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ əşya, texniki, mexaniki

420 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol-duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- ☐ aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ əşya üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- ☒ hissə üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə

421 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ☐ ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ☐ bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ☒ bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satin alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- ☐ məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- ☐ aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı

422 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ☐ hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- ☐ ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- ☐ sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu
- ☒ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- ☐ əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı

423 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalasdırılmasına xas olan cəhətdir?

- ☐ müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- ☐ eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur
- ☒ müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır

- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- ☐ müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir

424 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- ☐ sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnologiyalı cəhətdən yekəins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- ☒ bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☐ bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- ☐ müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- ☐ müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı

425 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- ☐ müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- ☐ sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- ☒ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ☐ istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir

426 ərazi və sahə üzrə təşkil baxımından istehsalın kooperasiyalasdırılmasının hansı formaları vardır?

- ☐ ölkədaxili, ölkəlararası, bölgədaxili
- ☐ rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkəlararası, sahədaxili, sahəlararası
- ☒ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahəlararası
- ☐ sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ☐ ölkəlararası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili

427 Texnologiyalı mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- ☒ bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- ☐ baş müəssisə kooperativləşməyə daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- ☐ son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- ☐ baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- ☐ baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

428 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsinə daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- ☒ istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- ☐ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ texnologiyalı prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti
- ☐ istehsal dövrü fondlarının orta illik dəyəri

429 Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- ☒ ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- ☐ müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- ☐ avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə
- ☐ universal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- ☐ kombinəlanmış istehsalın təmərküzləşməsi

430 Texnologiyalı təmərküzləşmə necə baş verir?

- ☐ aqrə-qat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- ☒ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

431 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- ☐ aqrə-qat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- ☒ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

432 Toxuculuq kombinatları üçün kombinəlaşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ tullantılardan istifadəyə görə
- ☐ üfiqi kombinəlaşmə
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ istehsal-texniki

433 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinəlaşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- ☐ qarışıq əlaqələr
- ☐ şaquli kombinəlaşdırma
- ☐ xammalın kompleks emalı
- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ☒ üfiqi kombinəlaşdırma

434 Kombinəlaşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vahdəti nə deməkdir?

- ☐ kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- ☒ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər

435 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- ☐ kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- ☐ əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☒ əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☐ əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☐ avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

436 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlaşmə mümkün deyildir?

- ☐ emal sənayesi
- ☐ ağac emalı sənayesi
- ☐ metallurgiya
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☒ hasilat sənayesi

437 Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinəlaşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ üfiqi kombinləşdirmə
- ☒ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ şaquli kombinləşdirmə

438 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- ☐ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,)
- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ☒ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ☐ ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqlərin və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalçı-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalının ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

439 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- ☒ 70 faiz
- ☐ 60 faiz
- ☐ 45 faiz
- ☐ 80 faiz
- ☐ 65 faiz

440 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- ☒ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ☐ ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ☐ məhsul bahidinin materialtutumu
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi

441 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalatda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilatı və istehsal strukturu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilatı, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- ☒ bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- ☐ istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləvililiyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır

442 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artırılması nisbi təmərküzləşmədir
- ☐ müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- ☐ bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- ☒ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir

443 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- ☐ buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- ☒ müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- ☐ buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- ☐ müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

444 Metallurgiya və elektro-energetikada istehsalın təmərküzləşməsinə müəyyən edən əsas amil hansıdır?

- ☐ istehsal alətlərinin kompleksi
- ☐ istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
- ☐ istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
- ☒ əsas aqreqlərin orta gücü
- ☐ istehsal xərclərinin həcmi

445 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- ☒ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- ☐ eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

446 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- ☐ əlvan metallurgiya
- ☐ kombinəlaşdırılmış yem istehsalı
- ☒ ağac emalı və mebel istehsalı
- ☐ musiqi alətlərinin hazırlanması
- ☐ polimer materialların istehsalı

447 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- ☐ belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir
- ☒ belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- ☐ belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- ☐ belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- ☐ belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

448 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

- ☐ bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- ☒ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

449 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- ☒ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsalda əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir

450 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- ☐ uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- ☒ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- ☐ istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- ☐ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- ☐ müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

451 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- ☒ az xərcə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- ☐ az xərcə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- ☐ çox xərcə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- ☐ mənfəətlə xərcin mütənəsnəlik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- ☐ minimum xərcə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

452 Kombinəlanmış istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- ☒ müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
- ☐ ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir
- ☐ texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- ☐ xammalın kompleks emalını təmin edir
- ☐ aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir

453 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☒ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☐ istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- ☐ sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

454 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- ☒ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlaşması arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- ☐ İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir

455 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalasdırma sistemidir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- ☒ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

456 Proqram nədir?

- ☐ məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- ☐ strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təşəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☐ proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir

- ☒ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- ☐ elmi cəhətdən formalaşdırılan birliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür

457 Proqnoz nədir?

- ☐ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- ☒ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☐ idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur
- ☐ yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur
- ☐ istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsas olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

458 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ☐ plan, proqram, proqnoz
- ☐ inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- ☐ qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar
- ☒ strateji, taktiki, operativ planlar
- ☐ satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar

459 Plan nədir?

- ☐ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☒ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- ☐ müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- ☐ uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

460 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- ☐ xalis məhsul
- ☐ əmtəəlik məhsul
- ☐ ümumi məhsul
- ☐ reallaşdırılmış məhsul
- ☒ məhsulun nomenklaturası

461 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- ☐ məhsulun maya dəyəri
- ☒ əmtəəlik məhsul
- ☐ 1 manatlıq əmtəəlik məhsula çəkilən xərc
- ☐ əsas istehsal fondlarının tərkibi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri

462 Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ☐ inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar

- ☐ strateji, taktiki, operativ planlar
- ☒ satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- ☐ plan, proqram, proqnoz
- ☐ qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar

463 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- ☐ əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- ☐ investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- ☐ əmək haqqı və kadrlar planı
- ☒ sığorta işinin planı

464 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- ☐ komplekslik prinsipi
- ☒ paralellik prinsipi
- ☐ prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi
- ☐ qənaətlilik prinsipi
- ☐ stabililik prinsipi

465 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- ☐ balans merodu
- ☐ "Nail olunmuş səviyyədə" planlaşdırma
- ☐ iqtisadi-statistik metodlar
- ☒ təcrübi-eksperimental metodu
- ☐ normativ metod

466 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- ☐ planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- ☐ əhatə etdiyi dövrə görə
- ☐ funksional baxımdan
- ☒ istehsalın həcmində görə
- ☐ idarəetmə iyerarxiyasına görə

467 İdarəetmə sistemi nədir?

- ☐ idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir
- ☐ idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- ☐ müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir
- ☒ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur

468 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- ☒ planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- ☐ proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- ☐ təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
- ☐ planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- ☐ təşkil, idarəetmə, tənzimləmə

469 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- ☐ düzxətlik prinsipi
- ☒ səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- ☐ paralellik prinsipi
- ☐ avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi

- ☐ ahəngdarlıq prinsipi

470 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ lisenziyalaşdırma
☐ matris sxemi
☐ koordinasiya
☐ Təşəbbüskarlıq
☒ məqsədlərin müəyyən edilməsi

471 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- ☒ koordinasiya
☐ Təşəbbüskarlıq
☐ İdarəetmədə əmək bölgüsü
☐ Təkbəşınaçılıq
☐ Ədalət prinsipi

472 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- ☐ iqtisadi; texnoloji, operativ
☒ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
☐ inzibati, psixoloji, təşkilatı
☐ iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji
☐ maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi

473 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- ☐ xətti, funksional, xətti-funksional
☐ istehsal, mübadilə, istehlak
☒ planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya
☐ idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
☐ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji

474 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- ☒ əmtəəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqlərinin, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
☐ plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi
☐ reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı
☐ əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
☐ əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi

475 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- ☒ orta illik istehsal gücündən
☐ çıxış istehsal gücündən
☐ rentabellik normasından
☐ rentabellik indeksindən
☐ giriş istehsal gücündən

476 Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- ☒ analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik
☐ iqtisadi, texnologiyə və operativ
☐ analitik-hesablama, funksional və qənaətli
☐ qənaətli, kompleks və funksional
☐ məmulat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

477 Maliyyə planında:

- ☒ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- ☐ planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsul-ların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondu-nun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırıl-ması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ☐ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na-tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- ☐ müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir

478 İstehsal proqramında:

- ☐ müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
- ☒ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na-tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- ☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondu-nun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırıl-ması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ☐ planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsul-ların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

479 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- ☒ normativ metod
- ☐ inzibati metod
- ☐ funksional metod
- ☐ iqtisadi təhlil metodu
- ☐ sosial-psixoloji metod

480 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- ☐ bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- ☐ büdcə ilə hesablaşmalar
- ☐ müəssisənin pul məxarici
- ☐ müəssisənin pul mədaxili
- ☒ fondveriminin planlaşdırılması

481 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

- ☐ investisiya qo-yuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ☒ ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar
- ☐ əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ☐ kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

482 Menecment nədir?

- ☐ menejment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ☒ me-nec-ment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi ol-maq-la, yalnız müəs-sisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- ☐ me-necment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ☐ me-nec-ment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ☐ menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

483 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- ☐ qərar
- ☐ qayda

- ☒ əxlaq normaları
- ☐ göstərişlər
- ☐ normativlər

484 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- ☐ əmək haqqı
- ☐ qiymət
- ☐ vergi
- ☐ gəlir və mənfəət
- ☒ təlimat

485 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- ☐ istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- ☐ qayda prinsipi
- ☒ ahəngdarlıq prinsipi
- ☐ intizam prinsipi
- ☐ ədalət prinsipi

486 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

- ☐ Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- ☐ Təşəbbüskarlıq prinsipi
- ☐ İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- ☒ Ədalət prinsipi

487 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafeələrinin vəhdətinin nəticəsidir?

- ☐ Heyət üçün iş yerinin sabilliyi prinsipi
- ☐ Şəxsi mənafeələrin ümumi mənafeyə tabe olması prinsipi
- ☒ Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi
- ☐ Təşəbbüskarlıq prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

488 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yerlərində olmalıdırlar?

- ☒ Qayda prinsipi
- ☐ Ədalət prinsipi
- ☐ Mərkəzləşdirmə prinsipi
- ☐ İntizam prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

489 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

- ☐ İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- ☒ Təkbəşınaçılıq prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- ☐ İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- ☐ İntizam prinsipi

490 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- ☐ məlumatlar və onların işlənmə üsulları
- ☒ istehsal fəaliyyətinin lisenziyaləşdirilməsi
- ☐ idarəetmənin funksional quruluşu

- ☐ idarəetmə prinsipləri və funksiyaları
- ☐ iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər

491 İdarəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- ☐ məqsədli-proqram
- ☒ xətti-funksional
- ☐ funksional
- ☐ xətti
- ☐ matris sxemi

492 Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- ☐ müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma
- ☐ müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- ☐ müəssisənin ticarət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiymətləndirmələri əsasında proqnozlaşdırma
- ☒ müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- ☐ satışın həjmində dəyişikliklərə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma

493 Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- ☒ məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
- ☐ istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- ☐ uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- ☐ demək müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

494 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- ☒ strateji, taktiki, operativ
- ☐ taktiki, analitik, operativ
- ☐ strateji, direktiv, indikativ
- ☐ funksional, analitik, çevik
- ☐ taktiki, funksional, strateji

495 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- ☒ uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- ☐ istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

496 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- ☐ müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mənimlənməsi, müəssisənin texnologiyasının təbii, istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması və s. üzrə tapşırıqları özündə əks etdirir
- ☒ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir
- ☐ müəssisədə mənfəət və rentabellik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir

497 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- ☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ☐ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natürəl və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- ☒ plan üzrə reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

498 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- ☐ investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- ☒ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- ☐ maliyyə planı

499 Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi
- ☐ istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi
- ☐ yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi
- ☒ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
- ☐ əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi

500 əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

- ☒ bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- ☐ reallaşdırılmış məhsul
- ☐ plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- ☐ plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı
- ☐ ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul

501 Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

- ☒ istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır
- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli proportsiya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən
- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdir
- ☐ planların tərtib olunmasının elmi bazası olan norma və normativlərə əsaslanır

502 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür

503 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- ☒ əməyin normalaşdırılması
- ☐ əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər

- ☐ işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- ☐ müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ işçi həyatının təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri

504 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- ☐ problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
- ☐ məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi
- ☒ istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
- ☐ qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi
- ☐ alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi

505 Strategiya nədir?

- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- ☒ uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məcmusudur
- ☐ müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur
- ☐ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məjmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- ☐ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvir, mülahizə və tövsiyələrin məjmusudur

506 İdarəetmə prosesi nədir?

- ☐ müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- ☒ idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür
- ☐ işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür
- ☐ gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür
- ☐ rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür

507 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- ☒ funksional quruluş
- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluş
- ☐ xətti quruluş
- ☐ matrisa quruluşu
- ☐ qərargah quruluşu

508 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluş
- ☐ qərargah quruluşu
- ☐ matrisa quruluşu

- ☒ xətti quruluş
- ☐ funksional quruluş

509 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional apparat kömək edir?

- ☒ qərargah quruluşu
- ☐ matrisa quruluşu
- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluşu
- ☐ xətti quruluşu
- ☐ funksional quruluşu

510 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- ☐ çevik olması
- ☐ məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- ☐ real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
- ☒ təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması
- ☐ icraçılar üçün aydın olması

511 İdarəetmə sistemi:

- ☒ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- ☐ idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- ☐ idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- ☐ idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

512 Kapital qoyuluşu:

- ☐ qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- ☒ əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- ☐ istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- ☐ banka qoyulan depozitdir

513 İnvestor dedikdə:

- ☒ özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər (hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- ☐ müəssisənin işçiləri başa düşülür
- ☐ müəssisənin debitorları başa düşülür
- ☐ güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- ☐ güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

514 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- ☐ strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
- ☐ layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili
- ☐ investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- ☒ strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- ☐ investisiya layihələndirilməsi

515 İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- ☐ investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- ☐ xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- ☐ diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür

- ☒ integral səmərəni sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- ☐ xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

516 Portfel investisiyası:

- ☐ ancaq veksəl şəklində olur
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- ☐ ancaq kredit şəklində olur
- ☐ ancaq səhm şəklində olur

517 Maliyyə investisiyası nədir?

- ☒ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alın-masına yönəldilən investisiyadır
- ☐ daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur
- ☐ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur

518 Real investisiya nədir?

- ☐ əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur
- ☐ qiymətli kağızların alınmasına və dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☒ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir

519 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- ☐ banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- ☐ işlərin icraçıları (podratçılar)
- ☐ investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- ☒ məqsədli pul yatırımları

520 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

- ☐ əsas fondların cari təmiri xərclərini
- ☒ avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini
- ☐ məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- ☐ xammal və materialların alınması xərclərini
- ☐ işləyənlərin əmək haqqını

521 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyekti ola bilər?

- ☐ işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- ☒ yeni yaradılmış və ya moderniləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- ☐ əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- ☐ əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
- ☐ yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

522 Birbaşa investisiya:

- ☐ veksellərin alınmasına yönəldilir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir

- ☐ istiqrazların alınmasına yönəldilir
- ☐ imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir

523 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- ☐ bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
- ☐ bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- ☒ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- ☐ investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- ☐ daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

524 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- ☒ tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- ☐ təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- ☐ texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri
- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri
- ☐ müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri

525 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- ☒ layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir
- ☐ yeni tikinti-yə, mövjud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir

526 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- ☐ müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- ☐ yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- ☒ qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- ☐ fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- ☐ müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

527 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- ☐ istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- ☐ borc maliyyə vəsaitləri
- ☒ işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- ☐ büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- ☐ səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

528 Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- ☐ istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- ☐ müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- ☐ yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- ☐ texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə
- ☒ işçilərin əmək haqqının artırılmasına

529 İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- ☒ işçi qüvvəsi, müavinətlər və bank lisenziyası
- ☐ pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar
- ☐ bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu

- ☐ müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər
- ☐ daşınan və daşınmaz əmlak

530 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- ☐ daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir
- ☐ fondverimi sıfıra bərabərdir
- ☐ istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- ☒ xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür

531 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- ☐ əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir
- ☒ xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- ☐ xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- ☐ istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- ☐ fondverimi sıfıra bərabərdir

532 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- ☒ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- ☐ daxili rentabellik norması, əmək məhsuldarlığı, materialtutumu
- ☐ investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı
- ☐ istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi
- ☐ məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması

533 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- ☐ xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- ☒ xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir

534 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- ☒ xalis cari dəyər
- ☐ məhsulun kapital tutumu
- ☐ məhsulun əmək tutumu
- ☐ maya dəyəri
- ☐ kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti

535 İnvestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir
- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir
- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir
- ☒ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və maliyyə imkanlarının tədqiqidir

536 İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- ☐ sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ☐ ümumi iqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil

- ☐ texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- ☐ sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ☒ ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili

537 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- ☐ mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☒ əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☐ yeni tikintiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

538 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☒ dövryyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövryyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi

539 Müəssisənin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- ☐ müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur
- ☒ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur

540 Müəssisədə müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- ☒ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövryyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- ☐ dövryyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

541 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- ☒ müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi səmərəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir
- ☐ alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıkları əmtəələrin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələblərini pozmurlar və öz borclarını ödəyirlər
- ☐ vergi ödəyiciləri vergiləri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər
- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövryyə vəsaitlərinin idarə olunması

542 Müəssisədə cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövryyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- ☒ dövryyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi

543 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi
- ☐ müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması
- ☐ müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- ☐ müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi
- ☒ müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması

544 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

- ☐ ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır
- ☒ ümumi sabit xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ məhsulun miqdarının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

545 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ☐ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- ☒ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ məhsulun miqdarının ümumi dəyişən xərclərə nisbəti kimi hesablanır

546 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- ☐ nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur
- ☐ məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- ☐ yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- ☐ qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir
- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər

547 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- ☐ rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- ☒ məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəlcədən ödənilməsinə stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

548 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar segmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

549 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☒ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət dəyişiklikləri ilə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

550 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- ☒ müəssisənin qiymət dəyişiklik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır

551 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ☒ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət siste-mi-nin qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- ☐ əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi

552 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- ☒ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ☐ qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
- ☐ qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

553 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- ☐ məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi-ni yük-səltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- ☐ istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- ☒ istehsalın həcmi-nin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- ☐ qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır
- ☐ satış həcmi-nin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur

554 Barter:

- ☐ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- ☒ dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- ☐ xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilin-də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir
- ☐ müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edirir
- ☐ müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

555 Kvota:

- ☐ dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- ☐ xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilin-də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir
- ☐ müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edirir
- ☐ müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- ☒ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir

556 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- ☐ gömrük yük bəyannaməsi
- ☒ müəssisənin nizamnaməsi
- ☐ müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu
- ☐ xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ☐ ixrac olunan məhsulların mənsəyi haqqında sənəd

557 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- ☒ franqayzinq
- ☐ müvəqqəti ixrac
- ☐ konsiqnasiya
- ☐ kreditə ixrac
- ☐ təkrar ixrac

558 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amil-lərə aid deyil?

- ☐ coğrafi amillər
- ☐ hüquqi və mədəni amillər
- ☐ siyasi və iqtisadi amillər
- ☐ tarixi amillər
- ☒ sosial amillər

559 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- ☐ birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- ☐ lisenziyaləşdırma və franqayzinq
- ☐ ixrac və idxal
- ☐ idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar
- ☒ planlaşdırma və proqramlaşdırma

560 Hanısı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- ☐ advalor rüsum
- ☐ spesifik rüsum
- ☐ kompensasiya rüsumu
- ☐ xüsusi rüsum
- ☒ strateji rüsum

561 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxil deyil?

- ☒ əmək haqqının artırılması
- ☐ təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- ☐ satış mənbələrinin diversifikasiyası
- ☐ satışın artırılması
- ☐ resursların əldə olunması

562 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- ☐ nizamnamə fondunun azaldılması
- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- ☐ əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması
- ☒ təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası
- ☐ işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi

563 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- ☐ müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- ☐ müəssisədə fondviminin artırılması
- ☐ idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- ☒ məhsul satışının miqyasının genişləndirilməsi

564 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- ☐ sərbəst dövriyyə üçün buraxılış

- ☐ sərbəst gömrük zonası
- ☒ frəncayzinq
- ☐ dövlətin xeyrinə əmtədən imtina
- ☐ gömrük nəzarəti altında emal

565 Franko-anbar (satıcı) nədir?

- ☐ müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
- ☐ məhsul göndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir
- ☒ müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- ☐ istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edilir
- ☐ məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır

566 Embargo:

- ☐ xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- ☐ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- ☐ müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- ☒ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsidir

567 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

- ☐ gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir
- ☒ ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☐ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər lə-rin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- ☐ kvotalaşdırma, lisenziyalashdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

568 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

- ☒ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddudlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☐ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- ☐ gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir

569 Antidempinq rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- ☐ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ☐ adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılara ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir

- ☒ idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ☐ ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolayı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

570 Kompensasiya rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- ☐ idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ☒ ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolayı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur
- ☐ adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçıları üçün ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- ☐ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur

571 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tənəzmə üsullarına aid deyil?

- ☒ xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması
- ☐ xidmətlərin məhdudlaşdırılması
- ☐ valyuta kursunun idarə edilməsi, vergi mexanizmi
- ☐ gömrük rüsumlarını, standartların tətbiq edilməsi
- ☐ inzibati maneələrin aradan qaldırılması

572 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☒ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir
- ☐ məhsulun alınması və gətirilmə yerində çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir

573 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- ☐ dəyərin çıxılması üsulu ilə
- ☐ həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ☒ analitik üsul ilə
- ☐ gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ☐ eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

574 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- ☐ rüsumsuz ticarət mağazası
- ☐ əmtələri məhv etmə
- ☒ lisenziyalaşdırma
- ☐ təkrar ixrac
- ☐ sərbəst anbar

575 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- ☐ təkrar idxal
- ☐ gömrük ərazisində emal

- ☒ konsiqnasiya
- ☐ gömrük anbarı
- ☐ tranzit

576 Kooperasiya əməliyyatları:

- ☒ xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- ☐ əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☐ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyaset tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

577 Xüsusi rüsumlar hansı halda tətbiq edilir?

- ☒ adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-la-ra ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- ☐ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ☐ ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- ☐ idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

578 Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

- ☐ əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☐ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ gömrük rejimi ölkə ərazisi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- ☒ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyaset tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

579 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağıdakı-la-rdan hansını nəzərə alırlar?

- ☐ kontraktın təklif olunan qiyməti
- ☐ firmanın təcrübəsi və nüfuzunu
- ☐ texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini
- ☐ idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini
- ☒ firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu

580 Royalti nədir?

- ☐ kontraktın təklif olunan qiymətidir
- ☐ qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir

- ☒ kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər-lə-ri-nin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- ☐ bütün xüsusiyyət-lə-ri-nə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
- ☐ komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir

581 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- ☒ qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerindəki çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- ☐ qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir
- ☐ bütün xüsusiyyət-lə-ri-nə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir

582 Məhsulların tranziti nədir?

- ☒ əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir
- ☐ iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisi-sində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ☐ gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılma-sından ibarət gömrük rejimidir
- ☐ ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarda gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- ☐ idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir

583 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- ☐ ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüddud-larından kənara aparılması şərti ilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisi-sində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ☒ ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- ☐ idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- ☐ gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılma-sından ibarət gömrük rejimidir
- ☐ əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz liman-larında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur

584 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

- ☐ əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir
- ☐ ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır

- ☒ ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüquqlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ☐ əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- ☐ gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir

585 I rübdə döviyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə döviyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan döviyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- ☒ 200 min man
- ☐ 260 min man
- ☐ 180 min man
- ☐ 160 min man
- ☐ 150 min man

586 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- ☐ analitik və eksperimental üsulları
- ☐ analitik və müşahidə üsulları
- ☐ analitik və statistik üsulları
- ☒ dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları
- ☐ müşahidə və eksperimental üsulları

587 Müəssisənin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- ☐ müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☒ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyənin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyənin nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

588 Müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- ☒ müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- ☐ müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- ☐ müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi
- ☐ müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi

589 Müəssisənin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

- ☐ müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- ☐ uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi
- ☐ müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- ☒ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; döviyyə vəsaitlərinin idarə olunması

590 Müəssisənin likvidliyi nədir?

- ☐ müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir
- ☒ müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir

- ☐ müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin rəqəbat apara bilmək qabiliyyətidir

591 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- ☒ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- ☐ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- ☐ müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

592 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırıl-ması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- ☐ pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
- ☐ mənfəət və zərərlər balansı
- ☐ istehsal proqramı
- ☐ ilkin proqnoz məlumatları
- ☒ əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat

593 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- ☒ hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyə-ləş-dirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.)
- ☐ kreditör borcları
- ☐ borc vəsaitləri
- ☐ bank kreditləri
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

594 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- ☒ gəlir vergisi
- ☐ əmlak vergisi
- ☐ mənfəət vergisi
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ torpaq vergisi

595 Ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- ☐ əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymət-ləndirilməsi
- ☐ müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resurs-ların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi
- ☒ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi
- ☐ müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nə-zarət sisteminin qiymətləndirilməsi

596 Müəssisənin investisiya si-ya-sə-ti və maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- ☐ maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- ☐ dövryyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi
- ☐ əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsəduy-ğun-lu-ğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurs-lara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi
- ☒ cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi

597 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdəyişmənin metodlarına aid deyil?

- ☐ rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- ☐ cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu
- ☐ "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- ☐ «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ☒ ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

598 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- ☐ xalis inhisar
- ☒ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- ☐ öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- ☐ bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- ☐ təbii inhisar

599 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- ☐ tam ortaqlıqlar
- ☐ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- ☒ öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- ☐ təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- ☐ kiçik və orta müəssisələr

600 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə müəyyən edilir?

- ☐ potensial alıcılar müəyyən olunur
- ☐ məhsulun istehsalına və satışına çəkiləcək xərclər və onların strukturu qiymətləndirilir
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- ☐ potensial rəqiblər müəyyən olunur
- ☒ maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilir

601 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- ☐ azaldır
- ☐ həm artırır, həm də azaldır
- ☐ sabitləşdirir
- ☒ artırır
- ☐ dəyişmir

602 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☒ müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

603 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- ☒ Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması

604 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- ☐ Oligopolik şərait
- ☐ Təkmil rəqabətli şərait
- ☐ İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- ☒ Dinamik inkişaf şəraiti
- ☐ Xalis inhisar şəraiti

605 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- ☐ stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- ☐ analitik, müşahidə və eksperimental
- ☐ nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- ☒ uçot, stimullaşdırma və bölgü
- ☐ uçot, stimullaşdırma və nəzarət

606 Müəssisədə qiymətdoymanın metoduna aiddir:

- ☐ sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
- ☐ maya dəyəri üsəgəl əmək haqqı
- ☐ analitik
- ☐ müşahidə
- ☒ orta xərclər üstəgəl mənfəət

607 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması
- ☒ istehsalın həcmiminin artırılması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

608 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- ☒ müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- ☐ müəssisə iqtisadiyyatın istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- ☐ müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir
- ☐ müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir
- ☐ müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır

609 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqtisadiyyat səviyyəsində aparılır?

- ☐ Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
- ☒ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Mikroiqtisadiyyat
- ☐ Müəssisənin iqtisadiyyatı
- ☐ Firmanın iqtisadiyyatı

610 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

- ☐ maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər
- ☐ marketing və məhsulun satışı məsələləri
- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri
- ☒ müəssisədə istehsalın texniki məsələləri
- ☐ innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər

611 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- ☐ Maliyyə
- ☐ Marketing

- ☐ Biznesin təşkili
- ☐ Əməyin iqtisadiyyatı
- ☒ Müəssisənin iqtisadiyyatı

612 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- ☐ Nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- ☒ Menecment
- ☐ Sənayenin iqtisadiyyatı
- ☐ Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- ☐ Tikintinin iqtisadiyyatı

613 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi
- ☐ investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- ☐ əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- ☒ elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- ☐ müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması

614 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- ☒ Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- ☐ müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- ☐ müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin araşdırılması
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi

615 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyekti hansıdır?

- ☐ Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- ☐ müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- ☐ müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- ☒ müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti

616 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- ☐ analiz və sintez
- ☐ müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- ☐ iqtisadi-riyazi metodları
- ☒ inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- ☐ induksiya və deduksiya metodları

617 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

- ☒ statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından
- ☐ amortizasiyanın hesablanması üçün açıq metodlardan
- ☐ analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik metodlardan
- ☐ «orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından
- ☐ inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan

618 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- ☐ texniki elmlər
- ☐ təbiət elmləri
- ☐ dəqiq elmlər

- ☐ siyasi elmlər
☒ ictimai elmlər

619 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- ☒ Mikroiqtisadiyyat
☐ Makroiqtisadiyyat
☐ Mezo və meqoiqtisadiyyat
☐ Meqoiqtisadiyyat
☐ Mezoiqtisadiyyat

620 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- ☐ Mezo və mikroiqtisadiyyat
☒ Makroiqtisadiyyat
☐ Mikroiqtisadiyyat
☐ Mezoiqtisadiyyat
☐ Meqoiqtisadiyyat

621 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- ☐ Makro və mikroiqtisadiyyatın
☐ Makroiqtisadiyyatın
☐ Mikroiqtisadiyyatın
☒ Mezoiqtisadiyyatın
☐ Meqoiqtisadiyyatın

622 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- ☐ Mezoiqtisadiyyat
☐ Makroiqtisadiyyat
☐ Makro və mezoiqtisadiyyat
☒ Mikroiqtisadiyyat
☐ Meqoiqtisadiyyat

623 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ xidmətedici sexə
☐ əsas sexə
☐ yardımçı sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ köməkçi sexə

624 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ xidmətedici sexə
☐ əsas sexə
☐ yardımçı sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ köməkçi sexə

625 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ yardımçı sexə
☐ əsas sexə
☐ xidmətedici sexə

- ☐ köməkçi sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

626 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

627 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ köməkçi sexə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

628 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

629 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- ☒ fərdi müəssisələr
- ☐ məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- ☐ şərikli müəssisələr
- ☐ səhmdar cəmiyyətlər
- ☐ şərikli və payçı müəssisələr

630 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

631 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ köməkçi sexə

632 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ köməkçi sexə

633 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ köməkçi sexə

634 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

635 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

636 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

637 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

638 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

639 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- ☒ əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

640 Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

- ☐ əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☒ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

641 Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☒ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- ☐ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

642 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

643 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

644 Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

645 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

646 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- ☐ xidmətedici sex
- ☐ sosial-məişət bölməsi
- ☒ yardımçı sex
- ☐ əsas sex
- ☐ köməkçi sex

647 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- ☐ istehsal və kommersiya müəssisələrinə
- ☐ ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- ☒ istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə

- ☐ kiçik və orta müəssisələrə
- ☐ əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

648 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditirlarının tələbləri ödənilir?

- ☐ təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- ☐ ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditirların tələbləri ödənilir
- ☐ müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ işdənçixma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☒ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

649 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditirlarının tələbləri ödənilir?

- ☐ təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- ☐ ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditirların tələbləri ödənilir
- ☒ işdənçixma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☐ müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

650 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditirlarının tələbləri ödənilir?

- ☐ təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- ☒ müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ işdənçixma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☐ ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditirların tələbləri ödənilir
- ☐ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

651 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- ☐ qarışıq tip
- ☐ təşkilati tip
- ☒ texnoloji tip
- ☐ predmet tip
- ☐ texniki tip

652 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- ☐ sahə mənsubiyyəti
- ☐ aktivlərin dəyəri
- ☐ mənfəətin həcmi
- ☒ işçilərin sayı və illik dövriyyəsinin həcmi
- ☐ satışın həcmi

653 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- ☐ hədd yoxdur
- ☐ 100 faizini təşkil etməlidir
- ☐ 50 faizindən çox olmalıdır
- ☐ 75 faizindən az ola bilməz
- ☒ 25 faizindən çox ola bilməz

654 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- ☐ hədd yoxdur

- ☒ 75 faizindən az ola bilməz
- ☐ 25 faizindən çox ola bilməz
- ☐ 100 faizini təşkil etməlidir
- ☐ 50 faizindən çox ola bilməz

655 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

- ☐ əlavə məsuliyyətli müəssisə
- ☐ təsərrüfat ortaqlıqları
- ☐ tam ortaqlıq
- ☐ komandit ortaqlıq
- ☒ məhdud məsuliyyətli müəssisə

656 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

- ☐ 49 nəfər
- ☐ 55 nəfər
- ☐ 40 nəfər
- ☐ 100 nəfər
- ☒ 50 nəfər

657 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

- ☐ komandit ortaqlıq
- ☐ qapalı tipli səhmdar cəmiyyət
- ☐ açıq tipli səhmdar cəmiyyət
- ☐ məhdud məsuliyyətli müəssisə
- ☒ tam ortaqlıq

658 İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- ☐ əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- ☐ kiçik, orta və iri müəssisələrə
- ☐ istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ☐ axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- ☒ kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

659 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- ☒ məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- ☐ dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- ☐ özəl müəssisə və müştərək müəssisə
- ☐ kiçik, orta və iri müəssisələr
- ☐ istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri

660 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmulatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşırlar?

- ☐ texniki tip
- ☐ qarışıq tip
- ☐ təşkilati tip
- ☒ predmet tip
- ☐ texnoloji tip

661 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hansı tipləri mövcuddur?

- ☐ texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- ☒ texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- ☐ mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- ☐ texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər
- ☐ texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər

662 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq
- ☒ əsas fondların təzələnməsinə vəsaitləri azaltmaq
- ☐ müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
- ☐ buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- ☐ ən az xərlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək

663 Asılı müəssisə nədir?

- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- ☒ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikin-ci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikin-ci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

664 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- ☒ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikin-ci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikin-ci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- ☐ bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdır, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

665 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- ☐ müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipə, müddətsiz mövcud olur
- ☐ müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur
- ☐ müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusişmiş mülkiyyətə malik olur
- ☒ müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- ☐ müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır

666 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- ☐ müəssisənin istehsal potensialı
- ☐ potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
- ☒ müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi sahələrdə əsas fondların quruluşunda baş verən dəyişikliklər
- ☐ müəssisənin istehsal gücü
- ☐ müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər

667 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- ☐ borc verən qurumlar
- ☐ dövlət orqanları
- ☐ onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
- ☒ onun kadrları
- ☐ onun təhcizatçıları

668 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- ☐ onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müd-də-ti haqqında məlumatın dərc edilməsi
- ☒ onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi
- ☐ onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması
- ☐ onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
- ☐ onun kreditor-la-rının irəli sürdükləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi

669 Müəssisə ləğv edilmir:

- ☐ lazımı xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
- ☐ onun təsisçilərinin (iştirakçıların) ümumi yığıncağının qərarı ilə
- ☐ onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- ☐ qanun-la qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
- ☒ onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə

670 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ☐ ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- ☐ kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- ☒ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
- ☐ istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ☐ ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə

671 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- ☒ kiçik, orta və iri müəssisələrə
- ☐ kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- ☐ xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- ☐ kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- ☐ axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

672 Müəssisənin istehsal quruluşu

- ☒ onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir
- ☐ onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- ☐ onun dövrüyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- ☐ onun kapitalının strukturunu əks etdirir
- ☐ onun idarəetmə strukturudur

673 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- ☐ yaranan müəssisələrdən biri kreditorlara verilməklə öhdəliklər ödənilir
- ☐ mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- ☐ onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- ☒ onun öhdəlikləri böl-lüş-ürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müs-sisələrə keçir
- ☐ onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir

674 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- ☐ Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir

- ☒ müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- ☐ müəssisə fəaliyyət göstərarkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

675 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- ☐ Birinci növbədə işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəhliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☐ Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- ☐ Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ☒ Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

676 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☒ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər

677 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- ☐ yardımçı sex
- ☒ sosial-məişət bölməsi
- ☐ xidmətedici sex
- ☐ köməkçi sex
- ☐ əsas sex

678 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- ☐ müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- ☐ istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- ☐ istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- ☐ istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- ☒ müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları

679 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- ☐ məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
- ☐ istehsalın həcmi
- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
- ☐ məhsulun nomenklaturası
- ☒ müəssisənin nizamnamə fondu

680 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- ☐ müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi
- ☐ bazarın yerli məhsul tutumu
- ☒ müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur

681 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- ☐ iş yeri
- ☒ sex
- ☐ idarəetmə aparatı

- ☐ istehsal sahəsi
- ☐ briqada

682 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- ☐ tara sexi
- ☐ təmir sexi
- ☐ alət sexi
- ☒ yığma sexi
- ☐ enerji sexi

683 İstehsal tsikli nədir?

- ☐ xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
- ☐ xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
- ☒ xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
- ☐ xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
- ☐ xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır

684 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- ☐ paralellik prinsipi;
- ☐ fasiləsizlik prinsipi
- ☐ mütnasiblik prinsipi
- ☒ bərabərlik prinsipi
- ☐ ahəngdarlıq prinsipi

685 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ dəstəli, kütləvi, seryalı
- ☒ fərdi, seryalı, kütləvi
- ☐ fərdi, dəstəli, axınlı
- ☐ fərdi, dəstəli, kütləvi
- ☐ fərdi, kütləvi, axınlı

686 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- ☐ dəstəli-fərdi
- ☐ fərdi
- ☐ dəstəli
- ☒ axınlı
- ☐ avtomatlaşdırılmış çevik istehsal

687 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ dəstəli, fərdi, kütləvi
- ☒ fərdi, dəstəli, axınlı
- ☐ kütləvi, fərdi, seryalı
- ☐ dəstəli, seryalı, axınlı
- ☐ kütləvi, fərdi, axınlı

688 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- ☐ təbii proseslər
- ☐ əsas əmək prosesi
- ☐ köməkçi əmək prosesi
- ☐ xidmətedici əmək prosesi
- ☒ tədavül prosesi

689 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- ☐ normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- ☐ əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır
- ☐ fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- ☐ fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır
- ☒ əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal proseslərinə ayrılır

690 əməliyyatın taktı:

- ☐ müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- ☒ materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- ☐ əməliyyata daxil olan ma-te-ria-lların sayını özündə əks etdirir
- ☐ əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

691 əməliyyatın tempi:

- ☐ vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- ☒ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- ☐ ma-te-ria-ılın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

692 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- ☐ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- ☒ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- ☐ istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- ☐ istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- ☐ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

693 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- ☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- ☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- ☒ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- ☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- ☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

694 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- ☐ texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- ☐ istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- ☒ sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi

695 Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ☐ ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- ☐ ardıcıl, birqərarlı və qarşıq formaları

- ☒ ardıcıl, paralel və qarışıq formaları
- ☐ ardıcıl, fərdi və qarışıq formaları
- ☐ ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları

696 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

- ☒ ahəngdarlıq prinsipi
- ☐ mütənasiblik prinsipi
- ☐ fasiləsizlik prinsipi
- ☐ bərabərlik prinsipi
- ☐ paralellik prinsipi

697 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

- ☒ mütənasiblik prinsipi
- ☐ fasiləsizlik prinsipi
- ☐ paralellik prinsipi
- ☐ ahəngdarlıq prinsipi
- ☐ bərabərlik prinsipi

698 İstehsalın təşkilinin qarışıq forması xarakterizə olunur :

- ☒ materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- ☐ əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- ☐ xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- ☐ əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə
- ☐ əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

699 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- ☐ materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- ☐ əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- ☐ xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- ☒ əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə
- ☐ əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

700 əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ☐ ardıcıl
- ☐ qarışıq
- ☐ ardıcıl-qarışıq
- ☐ paralel-qarışıq
- ☒ paralel